

DE VERMEENDE PROBLEMATIEK VAN DE TRANSGRESSIE-ASPECTEN.

J. BANKERT.

niet gescannd

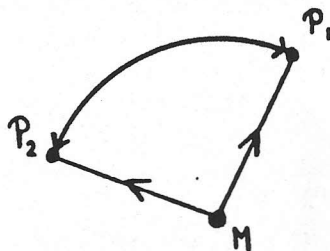
In de astrologische wereld wordt door sommigen betoogd, dat transgressie-aspecten technisch niet mogen worden aangemerkt als aspecten in de juiste zin van het woord en derhalve niet in beschouwing mogen worden genomen bij de duiding. In de navolgende analyse zal ik trachten duidelijk te maken, dat hier sprake is van een vermeende problematiek, voortvloeiend uit een onjuist begrip van de essentie van de leer der aspecten, en daarmee samenhangend het begrip 'orb'. Velen zullen van deze problematiek nog nooit gehoord hebben. Toch is zij interessant genoeg om eens bij stil te staan. Wat is dat nu precies, een transgressie-aspect? Het woord stamt af van het Latijn: transgressio, afgeleid van trans-gredi = trans-gradi = overschrijden, over-treden. (Vandaar dat ook wel wordt gesproken van transgredierende aspecten). Een voorbeeld om dit te verduidelijken: Venus staat op 29 graden Pisces, Jupiter op 1 graad Libra. Hier is sprake van een transgressie-aspect, omdat de oppositie niet valt in oppositionele tekens. Immers, Jupiter staat niet meer in het teken Virgo, zij heeft de grens Virgo/Libra overschreden. Meer algemeen gesteld gaat men er in deze visie van uit, dat de aspecten identiek zijn met de tekenverdelingen. Dus:

- * de conjunctie wordt gevormd door planeten in eenzelfde teken;
- * het sextiel " " " " " positieve tekens, danwel negatieve tekens;
- * de driehoek " " " " " " " " element;
- * de oppositie " " " " in polaire tekens.

Natuurlijk bestaat er een zekere relatie tussen de aspecten en de verschillende tekenverdelingen. Maar aspecten zijn niet identiek, hooguit analoog aan de tekenverdelingen. Aspecten bestaan niet bij de gratie van de tekens, zij hebben een geheel eigen recht van bestaan, een geheel eigen verklaringsgrond. Alvorens hier verder op in te gaan is het wellicht verhelderend ons te realiseren, dat wel meer van dit soort onterechte identieke relaties zijn geopperd in het verleden. Zo is recentelijk gesteld, dat er een identieke relatie zou zijn tussen de creativiteitscycli en de subjectieve cycli. De gevoelscyclus 2-5-8-11 zou aangeven, dat de subjectieve gevoelscyclus zou bestaan uit de planeten Persephone, Zon, Mars, Uranus. En de cyclus 1-4-7-10 zou aangeven, dat de subjectieve zijnsyclus zou bestaan uit de planeten Pluto, Demeter, Venus, Saturnus. Hierbij wordt de denkfout gemaakt, dat Subject en Object een identieke relatie bezitten. Ook hier kan echter gesteld worden, dat deze relatie van analoge aard is. Immers, Subject en Object hebben elk hun eigen verklaringsgrond, nl. de Wet van 7 resp. de Wet van 12.

Een ander voorbeeld. Zoals de tekens Aries - Libra een polair spanningsveld vormen, zo zijn in het Subject ook zuiver polaire spanningslijnen aanwezig, nl. in het zijn (Zon - Saturnus), in het denken (Vulcanus - Jupiter) en het voelen (Venus - Mars). Toch is het absurd te stellen, dat een oppositie alleen maar als oppositie kan worden aangemerkt, wanneer deze zich voordoet tussen voornoemde planeten van gelijke bewegingsaard. Een oppositie tussen Venus en Jupiter is wel degelijk mogelijk! Ook hier geldt: Subject en aspectcyclus hebben hun eigen verklaringsgrond.

Na dit laatste, wat gechargeerde voorbeeld, zullen we dan nu stilstaan bij de specifieke verklaringgrond, de bestaansreden van de aspecten. Aspecten duiden op krachtsverhoudingen tussen twee horoscoopfactoren. Meer in het bijzonder gaat het daarbij om de verhouding tussen enerzijds de straal van de (ecliptica-) cirkel als uitdrukking van de kracht van het ego in het werkveld, en anderzijds de hoek tussen de twee horoscoopfactoren op de omtrek (= ecliptica) als concrete aangrijpingspunten voor het Ego in dat werkveld. Waarbij het Ego in het middelpunt van de cirkel moet worden gedacht. Deze omschrijving is als volgt te visualiseren:

Aspecten zorgen voor de beweging, de dynamiek, de belevending van de horoscoop. Het is in dit verband interessant te bedenken, dat er 5 majeure aspecten zijn, zodat mag worden aangenomen dat de specifieke verklaringgrond van de aspecten is gelegen in de relatief onbekende Wet van 5. (Het feit dat er ook mineure aspecten zijn doet hier niets aan af, aangezien deze nadere afleidingen vormen van de majeure aspecten). In concreto werkt deze uit in de vorm van een veldwerking, zoals gevisualiseerd in bovenstaande tekening.

De argumentatie van het primaire belang van de majeure aspecten is uitgewerkt door L. Knecht in zijn boek "Astrologie", deel I, blz. 82 e.v.. Ook in dat boek wordt het specifieke karakter van aspecten, nl. hun veldwerking duidelijk gemaakt.

In de leer der aspecten speelt het begrip 'orb' een belangrijke rol, waarop ik nu zal ingaan.

Exacte aspecten komen principieel nooit voor in de geboortehoroscoop (progressief natuurlijk wel). Het meest sprekende voorbeeld is de exacte Zon - Maan -conjunctie. In dat geval staat het Pars exact op de Ascendant. De ascendant is representant van het fysieke lichaam, en het Pars duidt op een manco. Een mens kan principieel niet geboren worden met het Pars op de Ascendant, omdat een mens niet zonder een lichaam geboren kan worden. Het exacte aspect (tot in graden, minuten en seconden, en zo men wil nog gedetailleerder) is een mentale gedachtenconstructie die nodig is om het fenomeen aspect te kunnen begrijpen en doorgronden. Het exacte aspect vertegenwoordigt een ideale situatie, die in de realiteit van het leven van alle dag niet voorkomt. In de levende natuur kan eenvoudig worden aangetoond, dat de perfecte vorm niet voorkomt. De bladeren van een kastanjeboom hebben alle op het eerste gezicht de vorm van een regelmatig vijfvlak. Bij nadere beschouwing blijkt echter ieder kastanjeblad van de ander te verschillen. Geen een is gelijk, er is altijd sprake van een kleine onregelmatigheid, die een afwijking ten opzichte van het perfect regelmatige vijfvlak doet ontstaan. Ieder lid van de soort is uniek: geen blad is gelijk, en toch zijn het allemaal bladeren van de kastanjeboom. Dit geldt ook voor de mens: geen mens is gelijk en toch zijn wij allen mensen. En ook hier geldt: geen enkel mens komt exact overeen met de ideale "mensenvorm". We zien hier de werking van de Wet van 5, de Wet van het leven. Hier wordt de statische perfectie van de vorm geplaast de dynamische imperfectie van het Leven.

Zo komen we weer terug bij het aspect. De straal van een sfeer is de maat voor de kracht van het middelpunt aan de omtrek. Is deze sfeer een cirkel, dan is de kracht van het middelpunt op alle punten aan de omtrek tegenover De baan van de aarde om de zon tekenen en gebruiken we in de astrologie als een cirkel. Feitelijk heeft deze baan echter de vorm van een ellips. De afwijking ten opzichte van de zuivere cirkelvorm is weliswaar gering, maar toch wezenlijk. In deze ellips verhouden de grootste en de kleinste straal zich als 60 : 58. Wanneer de cirkelstraal wordt beschouwd als de maat voor de kracht van het middelpunt aan de omtrek, dan wordt bij een ellips de speling in uitwerking van dat middelpunt aan de omtrek bepaald door het verschil van de kwadraten van de grootste en de kleinste straal. (Immers, de variatie in kracht varieert omgekeerd evenredig met het kwadraat van de afstand). Dit verschil kan door worteltrekking worden $A = 60 - 58 = 236 = \text{ca. } 15$ graden. De spelingshoek geldt naar beide zijden van het beschouwde aspect; de orb is derhalve 7 graad. (Knegt, blz. 85). Op deze wijze wordt het effect tot uitdrukking gebracht van het gegeven, dat de baan van de aarde om de zon niet de perfecte, ideale cirkelvorm heeft. De wezenlijke bestaansgrond van de mens is dus gelegen in de afwijking ten opzichte van een ideaalsituatie. Daardoor bestaan aspecten bij de gratie van de orb. Door transgressie- aspecten niet als aspecten te beschouwen wordt de mens dus een deel van zijn wezenlijke bestaansgrond onthouden. Laten we tot slot nog even stilstaan bij de concrete consequenties van een transgressie-aspect voor de psychologische duiding aan de hand van het eerder genoemde voorbeeld: de oppositie tussen Venus op 29 graden Pisces en Jupiter op 1 graad Libra. In een zin samengevat: subjectief kunnen tegenstellingen worden ervaren tussen niet van nature polaire werkingsvelden. Eenzelfde uitleg kan men ook geven aan een oppositie in bijvoorbeeld de sectoren 3 en 10. 1 en 6, enz. Een dergelijke tegenstelling is voor de persoon zelf domweg een realiteit. (Ten aanzien van de overige aspecten geschiedt de verklaring op analoge wijze).